

بِهِ نَامِ خَدَا

۱۰۳۷۱۴

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه تحصیلی جهت اخذ درجه دکترا

نقش عضلات اطراف دهان در ایجاد مال اکلوژن ها

به راهنمایی:

خانم دکتر زهره هدایتی

۱۳۷۴/۷/۲

نوشته:

ماندانا ناصری صالح آباد

بهار ۱۳۷۴

۱۵۳۷۱۴

پایان نامه « ماندانا ناصری صالح آباد » تحت عنوان :

" نقش عضلات اطراف دهان در ایجاد مال اکلوژن ها "

در کمیته بررسی پایان نامه مطرح و با نمره درجه به تصویب رسید .

استاد راهنما : سرکار خانم دکتر زهره هدایتی

استاد یار بخش ارتودنسی

دانشکده دندانپزشکی شیراز

اعضاء محترم کمیته بررسی :

- ۱
- ۲
- ۳

سرکار زهره هدایتی
دکتر زهره هدایتی
دکتر حسین

سپاس و تشکر قلبی من بر استاد و معلم گرامی

سرکار خانم دکتر هدایتی

که در طول تحصیل از درس‌های علمی و عملی

ایشان بهره‌ها بردم

تقدیم به :

پدر بزرگوارم

که انسانیت، آزادگی و پاکی را از او

آموختم

تقدیم به :

مادر مطربانم

که عشق، صمیمیت و فداکاری را به من

آموخت

و تقدیم به :

بهرزاد عزیزم

که آموخته هایم برای اوست

فهرست

مقدمه

فصل اول

تکامل عضلات اطراف دهان و مکانیسم رشد پس از تولد

- ۱ - رشد تکامل صورت قبل از تولد
- ۲ - تکامل زبان
- ۳ - تشكيل کام اوليه
- ۴ - تشكيل کام ثانويه
- ۵ - تکامل عضلات صورتی
- ۶ - تکامل عضلات مضغی
- ۷ - مکانیسم رشد پس از تولد
- ۸ - تئوری های کنترل رشد استخوان
- ۹ -

فصل دوم

تکامل سیستم عضلانی دهانی - صورتی

- ۱۲ - الف - عضلات دهانی - صورتی
- ۱۲ - I - آناتومی و تقسیم بندی عضلات
- ۱۴ - II - عمل عضلات
- ۱۷ - ب - تکامل اعمال دهانی
- ۱۷ - I - بلع
- ۲۱ - II - مضغ
- ۲۳ - III - تنفس
- ۲۴ - IV - گفتار

فصل سوم

بررسی بافت های نرم صورت و نسبت های طبیعی

- ۲۶ - الف - غیر قرینگی های مادرزادی
- ۳۰ - ب - غیر قرینگی های اکتسابی
- ۳۳ -

فصل چهارم

بررسی عوامل مؤثر در ثبات دندانی

فصل پنجم

زبان

- I - زبان و مال اکلوژن
- ۳۷ - فعالیت زبان
- ۳۷ - اندازه و حجم زبان
- ۴۰ - حالت و وضعیت زبان
- ۴۴ -

۵۲	II - تانگ تراست و انواع بلع غیر نرمال
۵۴	- علل ایجاد تانگ تراست
۵۶	- انواع بلع
۶۱	- تانگ تراست و مال اکلوژن
۷۰	III - تنفس دهانی

فصل ششم

۷۶	لب ها
۷۷	I - اشکال مختلف لب
۷۸	- لب های ناکافی از نظر مورفولوژی
۸۰	- لب های ناکافی از نظر عمل
۸۰	- لب های غیر نرمال از نظر عمل
۸۰	II - عادات لب
۸۰	- وضعیت غیر طبیعی لب ها
۸۳	- لیسیدن لب
۸۳	- مکیدن لب
۸۴	- جویدن لب
۸۴	- تراست لب
۸۵	III - لب ها و مال اکلوژن کلاس II
۸۹	IV - لب ها و مال اکلوژن کلاس III
۸۹	V - لب ها و جلو آمدگی دندانی فکین
۸۹	VI - لب ها در تنفس دهانی
۹۰	VII - شکاف لب

فصل هفتم

نقش فرنوم های لبی و زبانی در ایجاد مال اکلوژن

۹۳	۱- فرنوم زبانی
۹۴	۲- فرنوم لبی

فصل هشتم

عضلات گونه

۹۸	الف - عضلات گونه و ناهنجاری های بعد قدامی - خلفی
۹۹	ب - عضلات گونه و اپن بایت
۱۰۰	ج - عضلات گونه و کراس بایت
۱۰۳	د - عضلات مضغی و بایت عمیق قدامی
۱۰۴	خلاصه
۱۰۹	ماخوذ

مقدمه

از آن جایی که از اهداف عمدۀ ارتودنسی ، علاوه بر تأمین فانکشن ، رفع مشکلات روان - اجتماعی مربوط به ظاهر فرد است ، باز گردندن زیبایی به بیمار هدف مهمی از نظر دندانپزشک و شاید از نظر بیمار تنها دلیل برای درمان باشد . مال اکلوژن های دندانی - اسکلتی علاوه بر تداخل با زیبایی فرد ، در روند اعمال طبیعی مضخ ، بلع ، تکلم و تنفس نیز اختلال ایجاد می کنند . عادات نادرست بلع و مضخ و روش های تغییر یافته تنفسی نیز به نوبه خود قادر به ایجاد ناهنجاری می باشند . برای تأمین این اهداف (فرم ، فانکشن و زیبایی) و درمان موفق ، تشخیص درست اتیولوژی مال اکلوژن بسیار ضروری است . مال اکلوژن ها ممکن است به علل مختلف ژنتیکی ، مادرزادی ، هورمونال ، تغذیه ای ، عادات و ... بوجود آیند . این عوامل بر روی سیستم های استخوانی ، دندانی ، عصبی - عضلانی و بافت نرم اثر گذاشته و از این طریق اعمال اثر می کنند . در این میان اثر بافت نرم و سیستم عصبی - عضلانی بر سیستم اسکلتی - دندانی کمتر مورد توجه قرار گرفته و گاهی از اهمیت آن غفلت می شود .

مطالعات و بررسی هایی که توسط محققان صورت گرفته ، اثر عضلات اطراف دهانی شامل لب ها ، گونه ها و زبان را به صورت عادات دهانی مختلف و فرم و اندازه ژنتیکی این بافتها ، در ایجاد مال اکلوژن ها ، پیشرفت درمان ، عود مجدد یا ثابت ماندن وضعیت موجود نشان می دهد . بسیار اشتباه خواهد بود اگر در تشخیص ناهنجاری از تأثیر عوامل فوق چشم پوشیده و یا در روش درمان آنها را مدنظر قرار ندهیم .

در این پایان نامه سعی شده است از تأثیر این عوامل صحبت به میان آید . از این رو پس از مروری بر رشد و تکامل عضلات اطراف دهانی ، اعمال طبیعی حفره دهان و نسبت های طبیعی صورت ، نقش عضلات در ایجاد مال اکلوژن ها در سه گروه کلی زبان ، لب ها و عضلات گونه بررسی شده است .

اندازه و حجم ، موقعیت و میزان فعالیت زبان هر یک به نوعی در طرز قرارگیری دندان ها ، مال اکلوژن کلاس III ، این بایت و فضای بین دندانی دخالت دارند که به تفصیل آورده شده اند . از آن جایی که تانگ تراست و انواع بلع غیر نرمال و روش نادرست تنفس به میزان عمدۀ ای در ایجاد مال اکلوژن ها دخالت دارند در مباحث جداگانه به اتیولوژی ، انواع و نقش آنها در ایجاد مال اکلوژن ها اشاره ای خواهیم داشت .

قسمت دوم شامل انواع مختلف لب ، عادات لبی و نقش لب ها در مال اکلوژن ها و تنفس دهانی می باشد .

مروری کوتاه بر نقش فرنوم های لبی و زبانی و هم چنین عضلات گونه در آیجاد ناهنجاری های اکلوژنی قسمت های بعدی پایان نامه را تشکیل می دهد .
امید که این مجموعه به عنوان تأکید بر نقش عضلات در علم گستردگی ارتوپنسی مفید واقع شود .

فصل اول

تکامل عضلات اطراف دهان و مکانیسم رشد پس از تولد

(I) رشد و تکامل صورت قبل از تولد :

تکامل صورت آدمی در زندگی پیش از تولد از هفتة ۵ الی ۷ پس از باروری انجام می شود.

در طی این دوره کوتاه وقایع مهمی اتفاق می افتد که تشکیل صورت را باعث می شوند.

در جنین ۴ هفته بین دهان اولیه و برجستگی قلب ، ۵ قوس برانشیال دیده می شود که هر یک مسؤول تشکیل غضروف ، بافت همبند ، عضلات و استخوان های مربوط به خود می باشند.

از قوس اول (قوس مندیبل) که از عصب پنجم مغزی عصب می گیرد ، ماگزیلا ، مندیبل ، پری ماگزیلا ، عضلات مضغی (تمپورال و رجلی) ، بطن قدامی عضله دو بطنی و قسمت پوششی $\frac{2}{3}$ قدامی زبان منشاء می گیرند.

قوس دوم برانشیال (کمان هیوئید) که از عصب هفتم مغزی تغذیه می شود مسؤول بوجود آوردن $\frac{1}{3}$ خلفی زبان ، قسمت فوقانی زائد هیوئید ، زائد نیزه ای و تمام عضلات حالتی صورت

است . [۲۷]

الف - تکامل زبان

از قوس اول برانشیال دو برآمدگی کناری زبان^۱ و یک برآمدگی کوچک در خط میانی به نام *Tuberculum impar* بوجود می آید ، به طوری که این سه قسمت مخاط پوششی $\frac{2}{3}$ قدامی یا تنۀ زبان را تشکیل می دهند . [۲۷]

در طی هفتۀ ششم و هفتم برجستگی های کناری زبانی بزرگ تر شده و از اندازه *Tuberculum impar* کاسته می شود . یک فرو رفتگی در طول کناره های جانبی زبان^۲ بوجود می آید که آن را از ریج آلوئول که در حال تشکیل است جدا می کند . سپس دو برجستگی کناری زبان به هم متصل شده و تنۀ زبان مشخص تر می گردد . زبان چنان سریع رشد می کند که به

1- Lateral lingual swelling

2-Lateral border

داخل حفره بینی رانده شده و بین زوائد کامی قرار می گیرد . به این ترتیب حفره دهان و بینی، از حفره دهان اولیه منشاء می گیرند که بعداً توسط این زوائد کامی از هم جدا می شوند . [۳۳]

از آن جا که تنہ زبان از قوس اول برانشیال منشاء می گیرد عصب جسمی آن نیز عصب این قوس - شاخه‌ای از عصب مندیبل - می باشد . [۲۷]

Chorda tympani که شاخه‌ای از عصب هفتم مغزی است با اتصال به عصب مندیبولا ر حس چشایی زبان را بر عهده می گیرد .

در ناحیه میانی قوس های دوم و سوم و قسمتی از قوس چهارم خلفی ، یک برآمدگی میانی به نام Copula تشکیل می شود که موجب بوجود آمدن ناحیه $\frac{1}{2}$ خلفی یا ریشه زبان می شود . اعصاب حسی قوس های سوم و چهارم حلقی ، عصب glossopharyngeal و واگ می باشند و مخاط ریشه زبان را عصب رسانی می کنند . از آن جایی که $\frac{1}{2}$ تحتانی زبان بیشتر توسط عصب glossopharyngeal عصب رسانی می شود به نظر می رسد که بافت این قسمت بیشتر توسط رشد قوس سوم برانشیال ، تشکیل می شود .

از نظر آناتومیکی بدنه زبان توسط شیار ۷ شکلی از ریشه جدا می شود به نام - Sulcus terminalis - این شیار غلافی است که یک خط تقریبی بین قوس اول و قوس های دیگر برانشیال بوجود می آورد .

خلفی ترین قسمت زبان و اپی گلوت بوسیله عصب فوقانی حنجره ای^۱ عصب رسانی می شوند به این معنی که این نواحی از قوس چهارم برانشیال ایجاد می شوند . [۲۷]

ب - تشکیل کام اولیه :

در یک جنین ۵ هفته ای برآمدگی ماقزیلا و مندیبل که از قوس اول برانشیال بوجود می آیند کاملاً قابل تشخیص هستند . در قسمت فوقانی دهان اولیه یک جفت برجستگی aktoodromی دو طرفه به اسم nasal placode بوجود آمده که بعداً nasal pit را تولید می کنند . در این زمان دو برجستگی کناری و داخلی بینی ، nasal placode ها را احاطه کرده اند .

1- superior laryngeal

در طی دو هفته بعد برجستگی های مانع زیلاری بزرگ تر شده و برجستگی های داخلی بینی را به سمت خط وسط صورت می رانند تا به هم متصل شوند. به این ترتیب لب بالا بوسیله دو برجستگی داخلی بینی و برجستگی های مانع زیلاری تشکیل می شود. برجستگی های کناری بینی در تشکیل لب بالا دخالتی ندارند ولی *ala* بینی از آن ها بوجود می آید.

نژدیکی و اتصال برجستگی های داخلی بینی نه تنها در سطح بلکه در نواحی عمیق تر هم صورت می گیرد. به ساختمان هایی که از اتصال برجستگی های داخلی بینی بوجود می آیند، *intermaxillary segments* گویند که شامل سه قسمت می باشد :

* قسمت لبیالی که فیلتروم لب بالا را تشکیل می دهد.

** قسمتی از فک فوقانی که چهار دندان قدامی را در بر می گیرد.

*** قسمت کامی که مثلث کام اولیه را بوجود می آورد.

از سمت داخل کرنیوم به سپتوم بینی که از برجستگی *frontonasal* منشاء می گیرد، متصل می شود. از عدم اتصال زوائد مانع زیلاری و داخلی بینی، شکاف کناری لب ۱ خواهیم داشت.

پیوستگی زوائد کناری و داخلی بینی باعث تشکیل حفره بینی و اتصال حفره بینی و حفره دهان میشود. [۳۳] از اتصال زوائد مانع زیلاری و کناری بینی مجرای اشکی ۲ بوجود می آید که اختلال در این پروسه موجب تولید شکاف مایل ۳ می شود. (شکل ۱-۱)

شکل (۱-۱) : شکاف مایل صورتی [۵]

ج - تشکیل کام ثانویه :

در هفته هفتم با حرکت افقی زوائد کامی و حرکت رو به پائین زبان و خروج آن از حفره بینی، حفره دهان از حفره بینی جدا شده و با اتصال زوائد کامی، کام ثانویه بوجود می آید. مکانیسم افقی شدن زوائد کامی به درستی مشخص نیست ولی عده ای تغییر فیزیکی اسید موکوپلی ساکارید موجود در زوائد را از حالت مایع به ژل که باعث انعطاف پذیری زوائد می شود، فاکتور تعیین کننده حرکت آنها می دانند. هر عاملی که باعث تأخیر یا ممانعت در حرکت افقی

1-lateral cleft lip
3- oblique cleft

2- nasolacrimal duct

زوائد کامی شود و یا مانع از اتصال در خط وسط گردد ، می تواند شکاف ثانویه یا شکاف کام خلفی تولید کند . شکاف کام ثانویه زمانی است که شکاف از سوراخ ثنایایی به عقب کشیده شده است و از این سوراخ به سمت جلو ، شکاف کام اولیه نامیده می شود . در قسمت جلو زوائد کامی به کام اولیه متصل شده و سوراخ ثنایایی در بین کام اولیه و ثانویه مشاهده می شود . همزمان با اتصال زوائد کامی تیغه بینی به سمت پائین رشد کرده ، به کام جدید متصل می گردد . عدم اتصال زوائد ماگزیلاری و مندیبل باعث ایجاد شکاف کناری صورت ۱ یا دهان بزرگ آمی شود.

عدم اتصال زوائد مندیبولاًر نیز شکاف مندیبل ^۳ تولید می کند . [۲۷]

د - تکامل عضلات صورتی :

در هفته چهارم جنینی ، subcutaneous colli یاتوده عضلات صورتی ، در قسمت شکمی - جانبی قوس دوم برانشیال ، در زیر پوست ظاهر می شود . در هفته پنجم این توده عضلانی پراکنده شده و عضلات نیزه‌ای-لامی^۴، دوبطنی و رکابی را تولید می کند . در این زمان توده عضلانی به سمت بالا ببروی کرنیوم و صورت پیشروی کرده تا به عضلات سمت مقابل بپیوندد . [۳۳] از آن جایی که تحریک ناحیه اطراف دهانی ، در هفته پنجم تا نهم ، می تواند پاسخ های رفلکسی مثل خم شدن گردن ^۵ و چرخش سر تولید کند ، می توان نتیجه گرفت که عضلات صورتی در طی این مدت تمایز یافته و تا حدی فانکشنال می شوند . [۳۳]

در طی هفتم غلافی عضلات صورتی را به دو دسته سطحی و عمقی تقسیم می کند ، گوش ها نیز باعث تقسیم عضلات به دو دسته قدامی و خلفی می شوند . قسمت سطحی ، عضله platysma را که در نواحی گونه ، پیشانی و تمپورال گسترده شده است ، تشکیل می دهد . قسمت عمقی اسفنکتر colli می باشد که عضلات متعددی از جمله عضله پس سری را بوجود می آورد . اسفنکتر colli هم چنین عضلات حلقوی لبی ، caninus و ثنایای لبی فوکانی^۶ را بوجود می آورد .

- 1- lateral facial cleft
- 2- macrostomia
- 3- mandibular cleft

- 4- stylohyoid
- 5- neck flexion
- 6- incisive labi superioris

عضلات quadratus labii تحتانی و چانه ای در هفتة ۸ تا ۹ ظاهر می شوند ولی تا هفتة ۱۳ قابل تشخیص نمی باشند. در این زمان عضله بوکسیناتور از فیرهای عمقی اسفنکتر colli بوجود می آیند. [۳۳]

بستر چربی با کالی ۱ که بر روی عضله بوکسیناتور ظاهر می شود، در دوران قبل از تولد مشخصاً بزرگ شده و در عمق، در بین عضلات ماستر و تمپورال نفوذ می کند. عمل این بستر کمک در عمل مکیدن بوده و باعث ظاهر گوشتلود گونه های نوزاد است.

حدود هفتة چهاردهم تمام عضلات صورتی در جای خود قرار دارند و فیرهای عضلانی جدید در حال تمایز می باشند. از آن جایی که عضلات صورتی از قوس دوم برانشیال منشاء می گیرند، عصب تغذیه کننده آن ها عصب هفتم یا عصب فاسیال می باشد. [۳۳]

۵- تکامل عضلات مضغی:

همزمان با تکامل عضلات صورتی، عضلات مضغی از قوس اول برانشیال یا قوس مندیبولا ر تشکیل می گردند. این گروه از عضلات در هفتة هفتم شروع به تمایز کرده و در هفتة هشتم فیرهای عصبی به خوبی در آنها دیده می شوند. هر چند که عضلات مضغی در ابتدا در ارتباط نزدیکی با غضروف Meckel و غضروف های قاعده جمجمه ۲ هستند ولی کاملاً مستقل بوده و بعدها به اسکلت استخوانی متصل می شوند.

عضله تمپورال در هفتة هشتم شروع به تکامل جانبی کرده و فضای قدامی کپسول otic را اشغال می کند. هنگامی که استخوان تمپورال در هفتة سیزدهم شروع به استخوانی شدن می کند، عضله در سطح وسیعی بر روی آن متصل می شود. در همین زمان بارشد جانبی قوس زیگوما و ایجاد فضا برای تکامل عضله ماستر، این عضله به قوس می چسبد. عضلات رجلی که در هفتة هفتم تمایز پیدا می کنند، در ابتدا به غضروف های پایه جمجمه و کندیل ارتباط دارند. بعدها ظاهر شدن جمجمه استخوانی و افزایش در طول و عرض آن، این عضلات سریعاً گسترش می یابند. ساختمان هیستولوژیک عضلات مضغی به شکل مشخص حدود هفتة ۲۱ دیده می شود. از آن

جایی که عضلات مضغی از قوس اول برانشیال منشاء می گیرند ، عصب پنجم مغزی به آنها عصب رسانی می کند . [۳۳]

(II) مکانیسم رشد پس از تولد

از بعد سلولی برای هر بافت سه مکانیسم رشدی محتمل است :

* هیپرتروفی : افزایش در اندازه هر سلول

** هیپرپلازی : افزایش در تعداد سلول ها

*** ترشح ماده خارج سلولی که به این ترتیب جدا از افزایش تعداد یا اندازه سلول ها ، افزایش اندازه خواهیم داشت . در رشد اسکلتی هر سه پروسه دیده می شوند؛ هیپرپلازی خصوصیت غالب تمام انواع رشد است و هیپرتروفی که در حالات خاص اتفاق می افتد اهمیت کمتری نسبت به هیپرپلازی دارد . هر چند تمام سلول های بدن ماده خارج سلولی ترشح می کنند ولی این پدیده در رشد سیستم اسکلتی مهم تر به نظر می رسد ، چون بعداً ماده خارج سلولی معدنی خواهد شد . این معدنی شدن ماده خارج سلولی تفاوت مهم بین رشد بافت نرم یا غیر معدنی و رشد بافت سخت یا معدنی بدن است . بافت سخت شامل استخوان ، دندان و اغلب غضروف است . [۴۲]

رشد بافت نرم بوسیله ترکیبی از هیپرپلازی و هیپرتروفی انجام می شود که به آن رشد زمینه ای ۱ گویند . ترشح ماده خارج سلولی هم همراه رشد زمینه ای دیده می شود ولی هیپرپلازی و پس از آن هیپرتروفی از خصوصیات این رشد هستند . رشد زمینه ای تقریباً خصوصیت تمام بافت های نرم و غضروف های غیر کلسیفه و سیستم اسکلتی بدن می باشد ، بر عکس هنگامی که معدنی شدن برای تشکیل بافت های سخت اتفاق می افتد رشد زمینه ای غیر ممکن خواهد شد . هیپرتروفی ، هیپرپلازی و ترشح ماده خارج سلولی هنوز امکان پذیر است ولی در بافت های معدنی شونده این پروسه تنها در سطح و نه در عمق توده معدنی اتفاق می افتد . اضافه شدن مستقیم استخوان در سطح بوسیله فعالیت سلولهای پریوستیوم - غشاء نرمی که سطح استخوان را می پوشاند - انجام می شود . سلول های جدید در پریوستیوم تشکیل می شوند

و ماده خارج سلولی که در آن جا ترشح شده ، معدنی و تبدیل به استخوان جدید می گردد . این پروسه رسوب سطحی یا مستقیم استخوان نامیده می شود . از آن جایی که قسمت اعظم سیستم اسکلتی در ابتدا از غضروف تشکیل شده است ، رشد زمینه ای جنبه اصلی رشد اسکلتی بدن همچون پایه جمجمه ، تنہ و اندام ها می باشد . [۴۲]

* تئوری های کنترل رشد استخوان

رشد به میزان زیادی تحت تأثیر عوامل ژنتیکی قرار دارد ولی عوامل محیطی همچون وضعیت تغذیه ، میزان فعالیت فیزیکی ، سلامتی یا بیماری هم بر آن مؤثرند . در سال های اخیر سه تئوری اساسی ، عوامل مؤثر در رشد کرنیوفاسیال را توجیه می کنند :

- ۱- استخوان ، خود عامل اولیه رشد می باشد .
- ۲- غضروف عامل اولیه رشد اسکلتی است و استخوان به شکل ثانویه و غیر فعال ^۱ به آن پاسخ می دهد .

۳- ماتریکس بافت نرم که استخوان در آن قرار دارد عامل اولیه رشد است .

تفاوت این سه تئوری در محلی است که کنترل ژنتیکی در آن صورت می گیرد . طبق نظریه اول این مرکز در داخل استخوان و بنابر این در پریوستیوم آن قرار دارد . نظریه دوم بیان می کند که مرکز کنترل ژنتیکی در غضروف قرار دارد که به این کنترل ، epigenetic می گویند . طبق نظریه سوم ، رشد استخوان و غضروف به شکل epigenetic و توسط بافت نرم انجام می شود . [۴۲]

نظریه اول - طبق این تئوری site ها و center های رشدی ، در رشد استخوان دخالت دارند . بنابراین جابجایی ماجزیلا در نتیجه فشاری است که رشد سوچرها بوجود آورده اند . اگر این تئوری صحیح باشد ، باید رشد در محل سوچرها مستقل از محیط انجام می گیرد و امکان تغییر این رشد وجود نداشته باشد . این نظریه طرفداران اندکی دارد . [۴۲]

نظریه دوم - اگر رشد غضروفی اثر اولیه باشد ، غضروف کنده باید به عنوان راهنمای پیش قدم برای رشد استخوان بوده ، remodeling راموس و سایر سطوح به شکل ثانویه ظاهر شوند . در ماجزیلا غضروف تیغه بینی به عنوان عامل اولیه عمل می کند و کمپلکس nasomaxillary به شکل واحد حرکت می کند . [۴۲]

1- passive

نظریه سوم - اولین بار در سال ۱۹۶۰ آقای Moss اثر بافت نرم روی رشد استخوان ها را تحت عنوان Functional Matrix Theory مطرح کرد. طبق این نظر، نه غضروف کندیل و نه غضروف تیغه بینی مسؤول رشد فکین نمی باشند بلکه رشد صورت به عنوان پاسخی به نیازهای فانکشنال انجام می شود. بنابراین بافت نرم رشد می کند و استخوان و غضروف به آن واکنش نشان می دهد.

رشد کرنیوم به خوبی این مسأله را نشان می دهد. فشاری که بوسیله مغز در حال رشد، تولید می شود استخوان های جمجمه را در محل سوچرها از هم جدا می کند و استخوان جدید در محل رسوب می کند. این مسأله درهیدروسفالی به خوبی دیده می شود به این معنا که فشار زیاد داخل جمجمه باعث افزایش حجم آن شده است و یا بر عکس آن در میکروسفالی وجود دارد؛ هنگامی که مغز از حد نرمال کوچکتر بوده و به تبع آن جمجمه هم کوچک خواهد بود. [۴۲]

Moss بیان می کند که عامل اصلی تعیین کننده رشد ماگزیلا و مندیل بزرگ شدن حفره بینی و حفره دهان می باشد که در پاسخ به نیازهای فانکشنال انجام می شود. [۴۲] در مورد استخوان های سروصورت ماتریکس مورد نظر اعمال تنفس، بلع و تکلم در نواحی بینی و دهان است. [۳۱] این تئوری بیان نمی کند که چگونه نیازهای فانکشنال به بافت اطراف دهان و بینی منتقل می شوند ولی به خوبی تشریف می دهد که غضروف تیغه بینی و یا کندیل ها عامل اولیه نیستند. [۴۲] بنابراین تئوری ماتریکس فانکشنال، توضیح دهنده تغییرات ایجاد شده در طی رشد می باشد و در مورد چگونگی ایجاد این تغییرات بحثی به میان نمی آورد. [۱۲]

به شکل خلاصه رشد کرنیوم تقریباً "کاملاً" در پاسخ به رشد مغز انجام می شود. رشد پایه جمجمه عمدها نتیجه رشد غضروفی و جایگزینی استخوان در synchondrosis ها می باشد که خود پتانسیل رشدی مستقل داشته که تحت تأثیر رشد مغز می باشد. رشد ماگزیلا و ساختمان های وابسته به آن بوسیله ترکیبی از رشد سوچرها و remodeling مستقیم در سطح استخوان است. ماگزیلا همراه با رشد صورت به پائین و جلو جابجا می شود و استخوان جدید در سوچرها ساخته می شود. غضروف سپتوم بینی و بافت نرم محیطی ماگزیلا در این جابجایی دخالت دارند. رشد مندیل بوسیله مجموعه ای از پرولیفراسیون غضروفی در کندیل ها و افزایش و تحلیل استخوان در سطح انجام می شود و اضافه شدن استخوان جدید در کندیل به علت پاسخ به این تغییرات بافت نرم می باشد. [۴۲]